

Zalecenia dla pacjentów otrzymujących ruchome protezy stomatologiczne

1. Proteza stomatologiczna jest aparatem leczniczym wykonanym indywidualnie dla każdego pacjenta. Zastępuje ona utracone tkanki, a także przejmuje ich funkcje: umożliwia rozdrabnianie pokarmów, poprawia wymowę i wygląd zewnętrzny, przez co korzystnie wpływa na samopoczucie.
2. Proteza zębowa jest ciałem obcym, toteż w początkowym okresie używania może wywołać objawy nietolerancji polegającej między innymi na zwiększonym wydzielaniu śliny upośledzeniu smaku, powstaniu odruchów wymiotnych, zaburzeniach w odbiorze bodźców termicznych, odczuciu braku miejsca na język, itp. Dolegliwości te stopniowo ustępują w procesie przystosowania tj. tak zwanej adaptacji do protez.
3. Proteza zębowa jest aparatem, którym pacjent powinien nauczyć się posługiwać. Trudności w żuciu i odgryzaniu pokarmów należy pokonywać ograniczając się początkowo do kęsów małych i pokarmów miękkich. W celu zapobiegania wyważaniu protez, żucie powinno być obustronne. "Trening mówienia" należy rozpocząć od głośnego, wolnego i wyraźnego wystawiania się, a także głośnego czytania tekstu.
4. Protezy wykonuje się z materiału sztywnego, dlatego też nie jest możliwe wyeliminowanie wszystkich ujemnych skutków ich oddziaływania na tkanki podłoża. W związku z tym w początkowym okresie mogą pojawić się dolegliwości bólowe, które wymagają przeprowadzenia przez lekarza odpowiednich korekt. Na pierwszą wizytę kontrolną pacjent powinien się zgłosić po 24-48 godzinach użytkowania protez. Jeżeli ze względu na silny ból proteza nie mogła być użytkowana przez cały ten okres, należy ją koniecznie założyć na kilka godzin przed wizytą, aby lekarz mógł zlokalizować przyczynę dolegliwości.

5. Proces adaptacji do nowej protezy trwa od kilku dni do kilku miesięcy. Bardzo wiele zależy od samego pacjenta, jego nastawienia, woli przezwyciężenia trudności, cierpliwości i przestrzegania wskazówek lekarza. Aby skrócić okres adaptacji należy w pierwszym okresie użytkować protezy bez przerwy nocnej, obustronnie żuć pokarmy, ssać cukierki, głośno czytać itp., co umożliwia wytworzenie się automatycznych odruchów tolerancji ciała obcego.

6. Bardzo ważna jest higiena jamy ustnej i pielęgnacja protez. Protezy ruchome stwarzają dogodne warunki do gromadzenia resztek pokarmowych ulegających procesowi fermentacji i gnicia, co m. in. powoduje rozwój drobnoustrojów chorobotwórczych. W związku z tym protezy należy czyścić po każdym posiłku strumieniem ciepłej wody (temperatura około 70 stopni z użyciem szczoteczki i proszku lub pasty do zębów). Nie należy stosować dużego ucisku, gdyż proteza wykonana z tworzywa sztucznego może zostać uszkodzona. Jeżeli lekarz nie zaleci inaczej protezy należy wyjmować na okres spoczynku nocnego i przechowywać w naczyniu z dodatkiem środków dezynfekujących (np. 3% woda utleniona). Środek odkażający może być użyty tylko jednorazowo, a protezy przed założeniem należy przepłukać w bieżącej wodzie. Użytkownicy protez częściowych powinni szczególnie dbać o higienę zębów własnych.

7. Ponieważ nie wszystkie procesy patologiczne sygnalizowane są bólem, istnieje konieczność okresowych wizyt kontrolnych. Pacjent powinien zgłaszać się do kontroli co pół roku w celu przeprowadzenia badań profilaktycznych, korekt protez czy innego leczenia.

8. W przypadku uszkodzonych protezy (złamanie, wypadnięcie zęba) nie należy jej użytkować lub podejmować próby naprawy we własnym zakresie, lecz zgłosić się do lekarza (należy zrobić to osobiście) w celu ustalenia przyczyny uszkodzenia i naprawy.

9. Protezy nieużywane przez dłuższy okres, nie nadają się do dalszego użytkowania.

10. W sprawach związanych z użytkowaniem protez, a nie ujętych w tej informacji należy zwrócić się do swojego lekarza dentysty.